

ע"פ 7298/02/16 - אילן יחיה,,נדב יחיה, נגד מדינת ישראל, ויקטור סטיליס,

בית המשפט המחוזי בחיפה

17 מרץ 2016

עפ"ג 7298-02-16 יחיה ואח' נ' מדינת ישראל ואח'

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

תמר נאות-פרי

המערערים

1. אילן יחיה,

2. נדב יחיה,

ע"י ב"כ עו"ד באסם פלאח

נגד

המשיבים

1. מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

2. ויקטור סטיליס,

פסק דין

השופט א'. אליקים:

מבוא

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בקריות (להלן-בית משפט קמא) שניתן במסגרת ת.פ. 47990-07-14 (כב' השופט מוחמד עלי), המערערים הורשעו על פי הודאתם בכתב אישום מתוקן כחלק מהסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש.

בית המשפט קמא הרשיע את שני המערערים הטיל על מערער 1 עונש של 4 חודשי מאסר בפועל אותם נקבע כי ירצה בעבודות שירות בנוסף למאסר על תנאי, קנס בשיעור של 2,500 ₪ ופיצוי המתלון בסכום של 10,000 ₪.

מערער 2 נדון למאסר בפועל של חודשיים אותם נקבע כי ירצה בעבודות שירות בנוסף למאסר על תנאי, קנס בשיעור של 2,500 ₪ ופיצוי המתלון בסכום של 10,000 ₪.

מערער 2 מבקש כי תבוטל הרשעתו ושני המערערים מבקשים לבטל את עונש המאסר בו עליהם לשאת בדרך של עבודות שירות והמרתו במאסר על תנאי, ולבטל את הקנס והפיצוי שהושתו עליהם.

עובדות כתב האישום המתוקן ותמצית גזר הדין

עמוד 1

המערערים, שני אחים, הודו בעובדות כתב אישום מתוקן לפיהן בעקבות חשד כי המתלונן גנב בקבוק ויסקי מחנות שבבעלותם, תקפו השניים בצוותא את המתלונן, מערער 1 סטר למתלונן מספר רב של סטירות בפניו, הורידו לרצפה, המשיך וסטר לו, כדי להכשיר את הקרקע למערער 2 אשר בעט ברגליו של המתלונן ובפלג גופו העליון, ובמקביל היכה מערער 1 בחוזקה בגופו של המתלונן, בראשו וברגליו באמצעות מקל מעץ.

כתוצאה מהאמור לעיל נגרמו למתלונן חבלות של ממש, שפשופים בקרקפת, בפנים ובגפיים ופצע בקוטר של 1 ס"מ בקדמת השוק שנתפר וחייב חיסון של המתלונן.

שירות המבחן לא התרשם כי מי מהמערערים נזקק להליך טיפולי, והמליץ לשקול "ענישה חינוכית" לגבי שניהם בדרך צו לביצוע עבודות של"צ. באשר להרשעת מערער 2 המליץ קצין המבחן לשקול לבטל את הרשעתו מאחר והרשעה עלולה לסכן את עתידו המקצועי ולהטיל בו סטיגמה עבריינית.

בית המשפט קמא לאחר שניתח את טענות הצדדים ואת תסקירי שירות המבחן, החליט שלא לבטל את הרשעת מערער 2, בעיקר בשל חומרת מעשיו והתנהגותו האלימה כלפי המתלונן.

לאחר ניתוח נסיבות ביצוע העבירות קבע בית משפט קמא כי "אין עסקין במעשה רגעי אלא במעשה שכלל מספר שלבים בהם פעלו הנאשמים באלימות קשה כלפי המתלונן", המערערים "החליטו לדלג על סדרי חברה תקינים, ליטול את החוק לידיים, לחקור, להאשים ולהעניש את המתלונן - במה שנראה כ"משפט שדה", שמקומו לא יכירנו בחברה מתוקנת".

בהתאם לכך נקבע כי מתחם העונש ההולם לגבי מערער 1, יהיה מאסר בפועל שנע בין 4 ל-12 חודשי מאסר, לגבי מערער 2, נקבע מתחם שיכול ויהיה כולו על תנאי עד 10 חודשי מאסר בפועל.

בהתחשב בנסיבות האישיות החיוביות של כל אחד מהמערערים, הוטל עליהם העונש כאמור לעיל.

תמצית טיעוני הצדדים

ב"כ המערערים ביקש לבטל הרשעתו של מערער 2, שזו עבירתו הראשונה והיחידה, הוא בעל עסק בארץ ורישיון עבודה בארה"ב תוך שהוא מתכנן הקמת חברת שינוע והובלות בארה"ב והרשעתו תפגע לטענתו בעבודתו, יכולה להוביל לביטול אשרת העבודה ותפגע בשיתופי פעולה עתידיים.

באשר לשני המערערים, טען בא כוחם כי המתחם שקבע בית משפט קמא הוא שגוי, ובעת גזירת העונש המתאים לא ניתן משקל מספיק לכך שלמערערים אין עבר פלילי, הם מנהלים אורח חיים נורמטיבי ומפרנסים את משפחתם הגרעינית, וזאת בנוסף להודאתם ולהתרשמות שירות המבחן כי קיים סיכוי נמוך להישנות עבירות ולכן ביקש להמיר את המאסר בפועל במאסר על תנאי ולחלופין לקצר את התקופה.

עוד הוסיף ב"כ המערערים כי במקרים דומים לא הוטל גם קנס וגם פיצוי, סכום הפיצוי גבוה מאוד והם יתקשו לעמוד בו במיוחד אם יבצעו עבודות שירות במקום להיות בעבודתם.

בדיון שהתקיים כל אחד מהמערערים נשא דברים. מערער 1 שם דגש על אורח חייו הנורמטיבי, על הפגיעה הכספית שייפגע אם יאלץ לבצע עבודות שירות במשך 4 חודשים, ביקש סליחה והמרת העונש לעבודות של"צ. מערער 2 ביקש ביטול הרשעתו משום שהרשעה תפגע מאוד באפשרות עבודתו בארה"ב.

למקרה שתדחנה טענותיהם, ביקש ב"כ המערערים כי עבודות השירות לא יבוצעו במקביל כי שני המערערים עובדים באותו עסק וכי תנתן להם אורכה לתשלום הפיצויים.

ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הערעור, תוך שימת דגש על האלימות בה פעלו המערערים, לטענתה בית משפט קמא גזר עונש שאינו חמור, תוך איזון כל מרכיבי הענישה.

דיון

הרשעת מערער 2

מערער 2 נטל חלק על פי הודאתו בארוע אלים מתמשך, במהלכו הצטרף לאחיו מערער 1 ובעט ברגליו של המתלונן ובחלק גופו העליון, כשאחיו מחזיק את המתלונן ומצמידו לקרקע ומלווה התנהגותו בסטירות רבות לפניו של המתלונן.

בית המשפט קמא ניתח את ההלכות השונות בתחום זה והגיע למסקנה נכונה ומתבקשת לפיה אין כל הצדקה לבטל את הרשעתו של מערער 2.

אזכיר כי הימנעות מהרשעה תיעשה רק במקרים יוצאי דופן בהתקיים שני תנאים מצטברים, הראשון- ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם והשני- נסיבות ביצוע העבירה אינן חמורות כך שהימנעות מהרשעה לא תפגע מהותית ביתר שיקולי הענישה.

בית המשפט קמא קבע כי יש להרשיע את מערער 2 משום שהוא "ביחד עם אחיו, נטלו את החוק לידיהם ובמקום להותיר את מלאכת אכיפת החוק לגורמי אכיפת החוק, נהגו באלימות כלפי המתלונן. התנהגות זו היא ביטוי למעשי האלימות הפושים בחברתנו ולתופעה המדאיגה ההולכת וגוברת של נטילת החוק לידיים", מסקנתו של בית משפט קמא מקובלת עליו במלואה.

זו המדיניות שנקבעה על ידי בית המשפט העליון בנושא זה, ראו למשל רע"פ 3589/14 **לוזון נגד מדינת ישראל** (10.6.2014) בו נקבע כי בשל מעשי האלימות בחברתנו, אין להמנע מהרשעה בסוג זה של עבירה. עמדה דומה

הובעה ברע"פ 6756/14 **בן חמו נגד מדינת ישראל** (15.1.2015) ומן הראוי להזכיר את ההלכה שחוזרת כמעט מדי שבוע בפסקי בית המשפט העליון ולפיה "על בתי המשפט לתרום חלקם למאבק בתופעה החמורה של נסיון פתרון סכסוכים ומחלוקות של מה בכך בדרכי אלימות", ע"פ 594/15 **דבאח נגד מדינת ישראל** (31.12.2015).

לטעמי, די באמור לעיל כדי שלא להתערב בהחלטת בית משפט קמא באשר להרשעה.

גם התנאי השני לא מתקיים במקרה זה, שירות המבחן המליץ שלא להרשיע את מערער 2 בשל השערה כללית כי הרשעה עלולה לסכן את עתידו המקצועי, מבלי שהוצגו נתונים ספציפים על פגיעה שכזו. לא במקרה קבע בית משפט קמא כי "מנסיבות המקרה עולה כי הנאשם מנהל עסק עצמאי בארץ ולא נטען כי הרשעת הנאשם תפגע בניהול עסק זה או תמיט עליו פגיעה כלכלית קשה, ולצד זאת - לא הונחה לפני תשתית המלמדת על מידת הפגיעה במהלך העסקי אותו מנסה לקדם הנאשם" ולכן גם מסיבה זו דין ההרשעה להשאר ללא שינוי.

לאור כל האמור לעיל אמליץ לחברי" שלא להתערב בהחלטת בית משפט קמא לפיה הורשע מערער 2.

התערבות בעונשם של המערערים

אזכיר מושכלות יסוד כפי שנקבעו על ידי כבוד הנשיאה השופטת מרים נאור בע"פ 5369/13 **פלוני נגד מדינת ישראל** (10.2.2015):

"אין ערכאת הערעור נוטה להתערב בעונש שנקבע על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים, בהם באה לידי ביטוי סטייה קיצונית מרמת הענישה הראויה".

בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, אלימות לשמה עד כדי עריכת "משפט שדה" כקביעת בית משפט קמא, העונש שהוטל על המערערים הוא עונש על הצד המקל ובוודאי שאינו מהווה חריגה קיצונית מרמת הענישה הראויה, אותה ניתח בית משפט קמא בהפנותו לפסקי דין שונים.

הנסיבות האישיות החיוביות של שני המערערים נלקחו בחשבון ולכן לא נגזר עליהם מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח וגם התקופות לביצוע עבודות השירות הן קצרות.

באשר להתערבות בגובה הפיצוי כמבוקש על ידי המערערים, אפנה לע"פ 194/08 **זורין נגד מדינת ישראל** (7.9.2010) בו נקבע כך:

"שיעורו של הפיצוי הנפסק לטובת נפגע עבירה אינו מוכח במסגרת ההליך הפלילי, אלא זהו עניין להערכתו של בית המשפט. משכך, אין מקום להתערבותה של ערכאת הערעור בהערכה זו אלא במקרים יוצאי דופן בהם הערכאה הדיונית חרגה באופן קיצוני משיעור הפיצוי הראוי".

בפני בית משפט קמא הוצג מסמך רפואי (ת/1) באשר לפגיעות במתלונן וביחד עם התאור העובדתי בכתב האישום המתוקן מצטיירת תמונה שאינה מצדיקה לבטל או להפחית את הפיצוי או הקנס.

בטרם סיום אציין כי איני מוצא כל מקום לדון במסגרת הליך זה בבקשה לשנות את מועדי ביצוע עבודות השירות, מדובר בנושא הנמצא בשיקולו של הממונה על עבודות השירות ובהתאם למאגר הנתונים המצוי בידיעתו. ראו למשל כי בחוות דעתו של הממונה מיום 17.12.2015 הוא המליץ על תחילת ביצוע העבודות בענינו של מערער 2 רק ביום 19.5.2016, עובדה המצביעה על העדר זמינות עבודות בכל עת. עם זאת פתוחה הדרך בפני המערערים לפנות בבקשה מתאימה לממונה על עבודות השירות וחזקה כי הממונה ישקול את הבקשה בהתאם לסמכויותיו ובשים לב לזמינות של מקומות עבודה מתאימים.

סיכום

לאור כל האמור לעיל אני ממליץ לחברי לדחות את הערעור על כל חלקיו.

אברהם אליקים, שופט

השופט ר. שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופטת ת. נאות פרי:

אני מסכימה.

תמר נאות פרי, שופטת

הוחלט פה אחד לדחות את הערעור כמפורט בפסק דינו של השופט אליקים.

ניתן היום, ז' אדר ב' תשע"ו, 17 מרץ 2016, במעמד הצדדים ובאי כוחם.

תמר נאות פרי, שופטת

אברהם אליקים,
שופט

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]